

Handläggare
Stockholms Stadshus AB
Oscar Lavelid
Telefon: 08 508 29 232

Till
Koncernstyrelsen
Kommunstyrelsen

Stadsledningskontoret
Karin Kolk
Telefon: 08 508 29 231

Inriktningsbeslut gällande projekt Nya Östbergatunneln

Förslag till beslut

A. Kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

1. Inriktningen för projekt Nya Östbergatunneln till en total investeringsutgift om 320 mnkr godkänns.

B. Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Inriktningen för projekt Nya Östbergatunneln till en total investeringsutgift om 320 mnkr godkänns.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Den befintliga dagvattentunnel mellan Sickla och Henriksdal som leder dagvatten från Enskedefältet och Björkhagen till Saltsjön via Sickla är i dag hårt belastad och kapaciteten är begränsad på grund av sand och sedimentsansamlingar. Tunnelns kapacitet bedöms som otillräcklig för att hantera framtida behov och åtgärder måste därför vidtas. Stockholm Vatten ABs styrelse har fattat ett inriktningsbeslut för anläggandet av en ny dagvattentunnel där dagvattnet separeras från spillvattensystemen. Den aktuella investeringen omfattar en total kostnad om 320 mnkr. Då investeringsutgiften överstiger 300 mnkr krävs ett godkännande i kommunfullmäktige.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

Stadsledningskontoret och koncernledningen anser att det är angeläget att åtgärda de kapacitetsbrister som redan finns och som

kommer att försämras över tid i nuvarande dagvattentunnel. Koncernledningen och stadsledningskontoret delar bolagets uppfattning om att det alternativ som förordas är det som bäst svarar mot framtidens behov. Stadsledningskontoret och koncernledningen anser att osäkerheten i detta skede är acceptabel med hänvisning till att större undersökningar måste genomföras för att kunna göra en bättre bedömning av kostnaderna. Däremot konstateras att påslaget i kalkylen för oförutsedda kostnader är lågt tilltagen givet de stora osäkerheterna i projektet. Med hänvisning till det ovanstående menar koncernledning och stadsledningskontoret att eventuella förändringar i projektets inriktning och ekonomi måste behandlas genom ett reviderat inriktningsbeslut skyndsamt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Ärendet

Bakgrund

Den befintliga dagvattentunneln mellan Sickla och Henriksdal leder dagvatten från Enskedefältet och Björkhagen till Saltsjön via Sickla. Tunneln har flera funktioner. Förutom funktionen för avledning av dagvatten så fungerar tunneln även som bräddavlopp för Sicklaanläggningen och som returvattentunnel för renat värmväxlat avloppsvatten från Stockholm Exergis värmepumpverk i Hammarby.

Tunneln är i dagsläget tidvis hårt belastad av höga dagvattenflöden. Kapaciteten är dessutom reducerad på grund av sand- och sedimentansamling i tunnelns lågpunkt. Dagvattentunnelns nuvarande kapacitet bedöms inte vara tillräcklig för att klara av ytterligare belastning från ökande dagvattenflöden. Kapaciteten riskerar även att reduceras ytterligare om havsnivåerna stiger. Sammankopplingen av dag- och spillvattensystemen medför även att reningsverkets tunnelsystem och utloppsledningar måste anpassas till stora dagvattenflöden med höga investeringskostnader som följd och att en framtida utloppspumpstation för Henriksdals reningsverk måste dimensioneras för mycket höga dagvattenflöden.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

För att undersöka möjliga framtida lösningar på kapacitetsproblemen har Stockholm Vatten AB genomfört en utredning över olika alternativ (bilaga 1). De alternativ som har studerats är hur nuvarande kapacitetsproblem kan åtgärdas genom förstärkning av det befintliga kombinerade systemet (Sickla-

Saltsjötunneln), eller genom anläggning av en ny renodlad dagvattentunnel där dagvattnet separeras från spillvattensystemen. Utredningen förordar alternativet med en ny dagvattentunnel parallellt med befintlig tunnel i sträckningen Sickla-Saltsjön. Arbetsnamnet för den nya tunneln är Nya Östbergatunneln.

Stockholm Vatten AB:s styrelse godkände den 8 november 2018 inriktningen för projektet Nya Östbergatunneln och att bevilja 10 mnkr för framtagning av systemhandling och tillståndsansökan. Då investeringsutgiften överstiger 300 mnkr krävs godkännande i kommunfullmäktige.

Projektet

Projektet den Nya Östbergatunneln innebär anläggandet av en cirka 2 100 meter lång dagvattentunnel i berg med tillhörande installationer från Sickla till Saltsjön. Den nya tunneln föreslås bli en renodlad dagvattentunnel som knyter samman Östberga- och Björkhagentunneln med Hammarby sjö eller Saltsjön. Tunneln separeras från övriga tunnelsystem i Sickla.

Huvudsyftet med Nya Östbergatunneln är att undanröja problemen med det nuvarande kombinerade tunnelsystemet. Tunneln kommer att förstärka avledningskapaciteten för dagvatten och frigöra kapacitet för andra syften i den befintliga dagvattentunneln mellan Sickla och Henriksdal. Den befintliga tunneln kan i detta fall nyttjas fullt ut som returvattentunnel för Hammarbyverket och som bräddavloppstunnel för Sicklaanläggningen och Brommatunneln. Åtgärden medför att Sicklaanläggningen kan belastas med maximala 16,5 m³/s samtidigt som förbehandlade flöden överstigande maxkapaciteten i Sicklatunnel 1 och 2 (11 m³/s) kan bräddas till Saltsjön med minskad risk för översvämning. Returvattenflödet från Hammarbyverket kan utökas till 8 m³/s.

Driften av Henriksdals reningsverk kommer att underlättas om dagvattnet avleds annan väg. Bromma pumpstation och Sicklaanläggningen kommer i så fall kunna utnyttjas maximalt och utan begränsningar vid hög flödesbelastning.

En ny dagvattentunnel medför även att kapaciteten för avledning av dagvatten förstärks och att flödet från Östberga- och Björkhagentunnelnarnas upptagningsområden kan utökas utan negativ påverkan på reningskapaciteten i Henriksdals reningsverk.

Mål och syfte

Målet och syftet med projektet är följande.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

- Att avlasta Henriksdals reningsverk från hydraulisk påverkan av dagvatten.
- Att frigöra kapacitet i befintlig brädd- och dagvattentunneln.
- Att nyttjas för ökade returvattenflöden från Hammarbyverket och för bräddvattenflöden från Sicklaanläggningen.
- Att förstärka kapaciteten för avledning av dagvatten. Att föreslå metod för att rena utgående dagvatten till erforderlig grad.

Ekonomi

Den ekonomiska kalkylen är bedömd i ett tidigt skede enligt schablonbelopp för anläggningsarbeten samt med aktuella Å-priser från projektet Stockholms Framtida Avloppsrening. Kalkylen innehåller osäkerheter med anledning av dess komplexitet och kan behöva revideras efter geotekniska-, hydrogeologiska undersökningar och projektering.

Aktivitet	Kostnad mnr
Systemhandling och tillståndsansökan	10
Tunnel	217
Installationer	9
Sanering	2
Muddring/dykarbeten	2
Etablering, allmänna hjälpmedel, vinst	3
Oförutsett ca 20 %	47
Byggherrekostnader	30
Totalt	320

Projektet i detta tidiga skede är kalkylerad till 320 mnr. Styrelsen för Stockholm Vatten AB har beslutat om 10 mnr för framtagande av underlag inför genomförandebeslut.

Tidplan

Genomförandetiden för projektet beräknas till sex år. Produktion av tunneln bedöms kunna starta år 2022 och tunnel beräknas tas i drift år 2024.

Risker

Identifierade ekonomiska risker, vilka påtalats ovan, är att projektet kan komma att fördras på grund av vad som framkommer i samband med de geotekniska- och hydrologiska undersökningarna.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

Synpunkter och förslag

Utmaningar i form av en snabbt växande stad i kombination med pågående klimatförändringar ställer höga krav på hur stadens dagvatten ska hanteras. Stadsledningskontoret och koncernledningen anser att det är angeläget att åtgärda de kapacitetsbrister som redan finns och som kommer att förvärras över tid i nuvarande dagvattentunnel. Stadsledningskontoret och koncernledningen delar bolagets uppfattning om att det alternativ som förordas är det som bäst svarar mot framtidens behov.

Stockholm Vatten AB beskriver i sitt tjänsteutlåtande att det finns en osäkerhet i kalkylen beroende på projektets komplexitet och att den kan behöva revideras. Bland annat hänvisas till att geotekniska- och hydrologiska undersökningar behöver genomföras vilka medför viss osäkerhet. Stadsledningskontoret och koncernledningen anser att osäkerheten i detta skede är acceptabel med hänvisning till att större undersökningar måste genomföras för att kunna göra en bättre bedömning av kostnaderna. Däremot konstateras att påslaget i kalkylen för oförutsedda kostnader är lågt tilltagen givet de stora osäkerheterna i projektet. Med hänvisning till det ovanstående menar koncernledning och stadsledningskontoret att eventuella förändringar i projektets inriktning och ekonomi måste behandlas genom ett reviderat inriktningsbeslut skyndsamt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsledningskontoret och koncernledningen att koncernstyrelsen respektive kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar om att godkänna inriktningen för projekt Nya Östbergatunneln till en total investeringsutgift om 320 mnkr.

Bilagor

1. Utredning Nya Östbergatunneln
2. Tjänsteutlåtande Stockholm Vatten AB
3. Protokollsutdrag från styrelsen för Stockholm Vatten AB
2018-11-08

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Magdalena Bosson, Stadsdirektör/VD	2019-01-14
Krister Schultz, Vice VD	2019-01-14